

4 *Valtuutettu Nina Huru:*

Ahjon toimivuus käyttäjänäkökulmasta

"Helsingin kaupunki on siirtymässä sähköisen asiakirjahallintamene-
telmän ja kokousjärjestelmän (Ahjon) käyttöön. Ahjo siis muuttaa pää-
töksenteon ja viestinnän käytäntöjä. Järjestelmä on tarkoitus ottaa käy-
täntöön alkuvuonna 2011, jolloin luottamushenkilöille luovutetaan myös
tietokoneet.

Tavoitteena on lisätä hallinnon läpinäkyvyyttä, helpottaa hankkeiden
seuraamista ja nopeuttaa tiedon saamista. Tavoitteena on myös vä-
hentää paperinkulutusta sekä parantaa asiakaspalvelua.

On hyvä tehostaa monin keinoin hallinnon toimintoja, jos sen avulla
saadaan aikaiseksi kustannussäästöjä, lisätään hallinnon läpinäkyvyyt-
tä, parannetaan kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia ja ehkä näin
vahvistaa demokratiaa kaikilla tasoilla. Syntyville säästöille on varmasti
kysyntää.

Marraskuussa 2010 kaupunginvaltuutetuille tiedotettiin Ahjon viivästy-
misestä ja varasuunnitelmien valmistumisesta kyseisen kuukauden ai-
kana. Varasuunnitelmat ovat hyvä olla olemassa, kun kyseessä ovat
sähköiset järjestelmät – käytännöstä on monta tarinaa teknologian toi-
mimattomuudesta. Nettiyhteydet eivät aina toimi, tietokone on virusten
valtaama – sähköinen asiakirjamateriaali ei ole takuvarma tuote.

Valtuutetut saivat valtuustokauden 2009 alussa kannettavat tietoko-
neet, jotka tosin ovat hitaita ja ohjelmaversio tiedettiin sen markkinoille
tulovaiheessa epäonnistuneeksi. Tiedossa on, että saamme taas uudet
tietokoneet. Kustannukset, mitä tietotekniikkajärjestelmät tuovat tul-
leessaan lisenssimaksuina, tietoturvana, koulutuksena ja päivityksinä,
ovat huikeita. Vallitsevassa taloudellisessa tilanteessa toivon läpinäky-
vyyttä kustannuslaskelmiin – syntyvät säästöt ovat tervetulleita.

Ihmiset oppivat ja omaksuvat asioita eri tavoin. Voi myös kysyä, vähen-
tääkö informaatioteknologia nyky-yhteiskunnassa todellista tietämistä.
Osa ihmisistä sisäistää lukemansa tekstin tietokonenäytön ruudulta,
osa paperista. Huolimatta siitä, että asiakirjapaperit jaetaan sähköises-
ti, paperit usein tulostetaan kokouksia varten – ehkä on yksinkertai-
sempaa ja nopeampaa tehdä huomiointimerkinnot paperille. Valtuutetut
saivat myös printterit – mikäli asiakirjapaperit halutaan tulostaa, ne ovat
yksipuolisia verrattuna kaupungin kaksipuolisiin tulostuksiin. Näin pa-
perinkulutus ei vähene, vain tulostamistyö siirtyy kaupungilta kotiin.
Työskentelyasennoissa on eroja, osa ihmisistä työskentelee työpöydän
ääressä, toiset lukevat asiakirjapapereita sängyssä romaanin sijaan ja

10.1.2011

---

osa pitää kannettavaa tietokonetta sylissä, jolloin tietokone ylikuumentee helposti vaikuttaen tietokoneen käyttöikään.

Edellä mainittujen asioiden perusteella kysynkin: Mihin käytännön toimenpiteisiin Helsingin kaupunki aikoo ryhtyä varmistaakseen Ahjojärjestelmän moitteettoman toimimisen, kouluttaakseen valtuutetut Ahjojärjestelmän sujuvaan käyttöön ja turvatakseen valtuutettujen ergonomiset työskentelytottumukset. Saavatko valtuutetut jäähdytysalustat?

Mitkä ovat Ahjojärjestelmän kustannukset?" (Kj)

19.1.2011

VASTAUS VT NINA HURUN KYSYMYKSEEN NRO 4/2011

Vastauksena esitettyyn kysymykseen kaupunginjohtaja toteaa seuraavaa:

Ahjo on Helsingin kaupungin hallinnon uudistushanke, joka muuttaa asianhallinnan ja kokousjärjestelmän sähköiseksi, yhdenmukaistaa asiankäsittelyn, asiakirjatuotannon, päätöksenteon ja viestinnän käytäntöjä ja automatisoi toimintoja. Ahjo poistaa päällekkäisyyksiä, vähentää virheitä ja säästää aikaa, paperia ja kuljetustoimintoja.

Kyse on suuruusluokaltaan mittavasta hallinnon uudistushankkeesta, johon liittyy neljä eri tietojärjestelmää: asiankäsittely, asiakirjatuotanto, kokoussovellus ja salijärjestelmä. Järjestelmät ovat yhteiset kaikille kaupungin toimielimille, virastoille ja liikelaitoksille.

Ahjo-sovelluksista luottamushenkilöiden käyttöön tulee kokoussovellus. Sovelluksen koulutukset luottamushenkilöille järjestetään lähikoulutuksina kaupunginvaltuuston istuntosalissa ennen järjestelmän käyttöönottoa, kannettavien tietokoneiden luovutusten yhteydessä. Koulutuksissa käydään läpi sovelluksen käyttö ja toiminnallisuudet, lisäksi opastetaan laitteen käytössä ja tietoturvaan liittyvissä kysymyksissä. Tilaisuuksissa on mukana tukihenkilöitä auttamassa mahdollisissa ongelmatilanteissa koulutuksen kuluessa. Kokoussovelluksen käytön tukena tulee olemaan sovellustukihenkilöitä, joille voi soittaa pulmatilanteissa iltaisin ja viikonloppuisin.

Kokoussovelluksen on oltava mahdollisimman toimintavarma ja helpokäyttöinen, jotta se soveltuu myös henkilöille, joilla ei ole aiempaa käyttökokemusta. Lisäksi on otettava huomioon tietoturva salassa pidettävien asioiden sekä luottamushenkilöiden omien muistiinpanojen osalta. Myös etäkäyttö edellyttää tiukkoja teknisiä vaatimuksia.

Kuntalain mukaan valtuuston kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos kunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä. Hankkimalla kaikkien luottamushenkilöiden käyttöön samanlainen kannettava tietokone voidaan parhaiten turvata laitteiden käytettävyyden erilaisine tietoliikenneyhteyksineen ja tukipalveluineen. Yhdenmukainen laitteisto varmistaa sen, että toimielinten kokouksissa tarvittava kirjallinen kokousaineisto on kaikkien käytettävissä ja että kokoukset sujuvat hallitusti ja keskeytyksettä. Kannettavien käyttöikä ei tule jatkossa jäämään kahteen vuoteen, vaan pyrkimyksenä on päästä valtuustokauden mittaiseen käyttökauteen. Sähköiseen kokouskäyttöön siirtymisen myötä valtuutettujen käyttöön annetut tulostimet on tarkoitus luovuttaa valtuutetuille omaksi. Kaupunki ei hanki enää uusia tulostimia.

19.1.2011

Merkittävimmät kustannussäästöt ja muut hyödyt syntyvät siitä, että kaikki kaupungin toimielimet ja hallintokunnat hyödyntävät yhteisiä tietoteknisiä ratkaisuja sen sijaan, että niiden käyttö ja kehittäminen olisi hajautettu. Ainoastaan kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokousasiakirjojen arvonnalisäverolliset paino- ja jakelukustannukset ovat noin 330 000 euroa vuodessa. Näiden lisäksi kaupungilla on 29 muuta toimielintä, joiden paino- ja jakelukustannukset säästetään sähköiseen asianhallintaan siirtymisen myötä.

Ahjo-järjestelmäkokonaisuuden alkuperäinen hankintakustannus on 4 miljoonaa euroa, josta valtuuston salijärjestelmän osuus 1,1 miljoonaa euroa. Nykyinen valtuuston salijärjestelmä on tullut käyttöikänsä päähän, ja sen uusiminen on joka tapauksessa ajankohtaista. Järjestelmä on ollut käytössä yli 20 vuotta. Ahjon täydentävien hankintojen (mm. toisen vaiheen toiminnallisuudet kokousovellukseen, salin lisälaitteet, liittymät ja käyttöönoton tuki) kokonaiskustannus tulee olemaan noin 2 miljoonaa 9.10.2011 mennessä, jolloin kehittämishanke päättyy.

Asiakirjojen sähköinen käsittely vähentää näin ollen pitkän aikavälin kustannuksia, tehostaa hallintoa ja helpottaa asioiden käsittelyvaiheiden seuraamista. Ahjon kehittämistyö jatkuu järjestelmän käyttöönoton jälkeenkin, jolloin voidaan huomioida sekä luottamushenkilöiltä että muilta käyttäjiltä saatu palaute.